

Перелік використаних джерел

1. Ельянов А. Глобалізація та розшарування розвинених країн / А. Ельянов // МЭ и МО. – 2000. – № 6.
2. Абрамов В.М. Нормування праці / В.М. Абрамов, В.М. Данюк, А.М. Гриценко, А.М. Колот, В.І. Чернов. – К.: ВІПОЛ, 1995.
3. Бендикс Р. Сучасне суспільство / Р. Бендикс. – М., 1992.
4. Рудкевич М.П. Суспільство як система / М.П. Рудкевич // Питання філософії. – 2001. – №12.
5. Сорокін П.А. Людина. Цивілізація. Суспільство / П.А. Сорокін. – М., 1992.

Тетяна Гарасимів

студентка спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,
освітній ступінь «бакалавр»

Науковий керівник: **Нестеренко В.А.**

к.і.н., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

МОЛОДІЖНЕ БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ: ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Світова фінансово-економічна криза погіршила позиції молоді на ринку праці не тільки в Україні, але й в більшості країн світу, знизивши попередні успіхи у цьому напрямку. Проблема безробіття та безпосередньо молодіжного безробіття існує й в країнах Євросоюзу [3]. Там спостерігаються дуже високі показники навіть порівняно з Україною. Від збільшення рівня безробіття страждає не тільки молодь, а й економіки багатьох країн. Невикористаний потенціал має вирішальне значення для багатьох держав з високим відсотком молоді серед населення. Адже молодь є важливим стратегічним ресурсом суспільства. Саме вона визначає масштаби та темпи соціально-технічного прогресу, політичне, економічне та соціальне майбутнє країни, впливає на розвиток людства [2].

Проблему безробіття в Україні досліджують багато науковців, але мало хто приділяє увагу саме молодіжному безробіттю. Для дослідження молодіжного

безробіття виділимо основні категорій молоді, спираючись на дані служби статистики України: 15–24 роки, 25–29 років, 30–34 роки [1].

Наступним кроком дослідження стало визначення рівня безробіття в Україні та зокрема молодіжного безробіття. Було використано дві методології розрахунку безробіття («рівень зареєстрованого безробіття» та «рівень безробіття (за методологією МОП)»), але зупинимося на другому показнику через його об'єктивність [1].

Найвищий рівень безробіття в групі від 15 до 24 років. Скоріш за все, це обумовлено відсутністю досвіду та проблемою пошуку першого місця роботи. Основна причина такого високого рівня безробіття – це диспропорції у попиті та пропозиції на ринку. Така ситуація склалася на ринку через популярність окремих професій, які мають великий соціальний престиж: юристи, економісти та інші.

Найнижчий рівень безробіття серед молоді віком 30–35 років, адже це переважно люди, які вже мають досвід, певні навички та сформувалися як спеціалісти. У більш старших вікових групах причинами безробіття є звільнення за власним бажанням та вивільнення з економічних причин. Сьогодні основна тенденція – це скорочення.

Для вирішення проблеми молодіжного безробіття варто розібратися з причинами її виникнення. Доцільно виділити екзогенні (тобто, пов'язані із зовнішніми впливами) та ендогенні (пов'язані із внутрішніми процесами) фактори, що сприяють молодіжному безробіттю [4]. До першої групи відносяться світова фінансово-економічна криза; міграційні процеси, до другої – недосконалі програми розвитку молоді; диспропорції між попитом та пропозицією на ринку праці; популярність університетської освіти; невідповідність кваліфікації молодих спеціалістів вимогам роботодавців; недосконалість законодавства з питань зайнятості, суперечності щодо вікових

меж молоді України; недостатня поінформованість абітурієнтів про потреби ринку; різний рівень розвитку регіонів України.

Усі ці чинники спричиняють дисбаланс між попитом та пропозицією, що є основною причиною безробіття. У ході дослідження також було розглянуто співвідношення між попитом та пропозицією на ринку праці. Результати дослідження показали, що на одну вакансію часто претендує від трьох і більше осіб. Також негативною тенденцією є невідповідність потреби у спеціалістах за окремим фахом, що знову таки зумовлено популярністю окремих професій.

У науковій літературі пропонують багато порад для вирішення проблеми молодіжного безробіття, але конструктивним є комплексний підхід, запропонований групою вітчизняних соціологів. Результати їхньої праці проілюстровано у таблиці 1.

Таблиця 1

Комплексні заходи розв'язання проблеми молодіжного безробіття з урахуванням цільових груп (складено за матеріалами [2, 5])

Суб'єкт	Цілі	Реалізація
Держава	<ul style="list-style-type: none"> ➤ отримати максимальну вигоду від інвестицій в освіту; ➤ підготувати майбутніх платників податків; ➤ підготувати необхідних спеціалістів. 	<ul style="list-style-type: none"> – створити пільги для роботодавців у разі влаштування спеціаліста на перше робоче місце; – збільшити кількість місць державного замовлення для непопулярних професій та натомість скоротити фінансування популярних спеціальностей; – відмовитися від прямого державного фінансування навчання, а надавати цільові субсидії для підготовки спеціалістів для підприємств, які зобов'язуються працевлаштувати студентів після закінчення закладів вищої освіти; – збільшити кількість центрів перепрофілювання спеціалістів; – створити портал пошуку роботи для студентів та випускників.
Молоді спеціалісти	<ul style="list-style-type: none"> ➤ здобути вищу освіту; ➤ набути певних вмінь та навичок; ➤ стати конкурентними на ринку праці; ➤ знайти високооплачувану роботу; ➤ розвиватися по кар'єрній сходінці. 	<ul style="list-style-type: none"> – проходити тренінги, майстер-класи з отриманням сертифікатів; – брати участь в програмах стажування; – відвідувати ярмарки вакансій; – розміщувати резюме на порталах пошуку роботи; – постійно моніторити ринок.
Роботодавці	<ul style="list-style-type: none"> ➤ знайти гарних спеціалістів. 	<ul style="list-style-type: none"> – пропонувати програми стажування, практики для молодих спеціалістів; – проводити день відкритих дверей; – розвивати молодіжні проекти (пр. старт-ап), залучати додаткові інвестицій у цей напрямок; – створити літні програми працевлаштування студентів, що дозволять здобути досвід до отримання диплому.

Навчальні заклади	<ul style="list-style-type: none"> ➤ отримати більшу кількість державного замовлення; ➤ заповнити всі контрактні місця. 	<ul style="list-style-type: none"> – вдосконалити програми практики для студентів випускних курсів, а саме, надавати бази практики та контролювати за її проходженням; – проводити обов’язкові конференції для абітурієнтів, студентів з питань проблем на ринку праці; – переглянути навчальні програми ВУЗів, орієнтуватися на практичні семінари та лекції практикуючих спеціалістів; – вдосконалити та розвивати ярмарки вакансій.
-------------------	---	--

Перелік використаних джерел

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Молодіжне безробіття в Україні: сутність, причини та шляхи розв’язання. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://asconf.com/rus/archive_view/634.
3. Молодіжне безробіття: втрачене покоління? – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.epravda.com.ua/publications/2013/10/2/397038>.
4. Яценко Н.М. Причини безробіття молоді в Україні./ Н.М. Яценко, Я.Ю. Яковенко. – Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського. Вип. 1. – 2013 (78).
5. Кудіна Л. Проблеми молодіжного безробіття та шляхи його подолання / Л. Кудіна, Л. Яцюк. – К: ГО «Молодіжна Альтернатива», 2011. – 64 с.

Аліна Джулій

студентка спеціальності «Менеджмент»,

освітній ступінь «бакалавр»

Науковий керівник: **Нестеренко В.А.**

к.і.н., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам’янець-Подільський

ТРУДОВА ЕМІГРАЦІЯ МОЛОДІ З УКРАЇНИ: ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ

Проблема трудової міграції молоді – одна із найактуальніших та найважливіших в нашій державі. Вона потребує ретельного аналізу науковців і адекватних дій з боку законодавчої та виконавчої влади. У структурі робочої сили України сформувався багатомільйонний контингент осіб, для яких трудова міграція є основним видом зайнятості й головним джерелом доходів. Тому вирішення цієї проблеми має велике суспільно-політичне та соціальне значення.